Sprawozdanie

Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Problem państw nieuznawanych we współczesnym świecie*, Rzeszów, 15 września 2017 r.

Dnia 15 września 2017 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Problemy państw nieuznawanych we współczesnym świecie”. Niniejsze wydarzenie zostało zorganizowane przez Katedrę Ustrojów Państw Europejskich Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego we współpracy z Wydziałem Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu „1 Grudnia 1918” w Alba Iulii (Rumunia), Wydziałem Prawa Uniwersytetu Pawła Józefa Safarika w Koszycach (Słowacja), Wydziałem Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Zakładem Socjologii Grup Dyspozycyjnych Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Polskim Towarzystwem Studiów Europejskich oraz Centrum Studiów Ustrojowych.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, Wojewoda Podkarpacki dr Ewa Leniart oraz JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Sylwester Czopek. Ponadto powołano komitet naukowy konferencji, w którego skład weszło 40 pracowników naukowych uczelni wyższych z całego świata pod przewodnictwem dr hab. Viktoriya Serzhanova, prof. UR, kierownika Katedry Ustrojów Państw Europejskich Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Głównym celem konferencji było uwypuklenie problemu państw nieuznawanych we współczesnym świecie. Powstawanie współczesnych państw, pro-

ces tworzenia aparatów państwowych i administracyjnych oraz uznawanie ich suwerenności przez inne państwa stanowi interesującą, interdyscyplinarną problematykę badawczą. W nauce prawa konstytucyjnego i teorii państwa nieuznawane nierzadko spełniają wszelkie kryteria niezbędne dla ich utworzenia. Posiadają swoją ludność, terytorium oraz władzę publiczną. Inny sposób powstawania państw przedstawia nauka prawa międzynarodowego, gdyż nowo powstałe państwo musi zostać uznane przez społeczność międzynarodową. Niemniej jednak uznanie państwa nie jest jednoznaczne, gdyż prawo międzynarodowe nie precyzuje liczby państw, które miałyby dokonać jego uznania. Państw faktycznych, uznanych częściowo bądź nie uznanych wcale jest obecnie na świecie kilkanaście.

Zakres tematyczny konferencji obejmował następujące zagadnienia naukowe: sposoby oraz proces tworzenia państw współczesnych, status państw nieuznawanych z perspektywy teorii państwa i prawa konstytucyjnego, status państw nieuznawanych z punktu widzenia prawa międzynarodowego, problemy funkcjonowania współczesnych państw nieuznawanych z perspektywy innych gałęzi i dyscyplin prawa, problematyka państw nieuznawanych z perspektywy nauk politycznych i stosunków międzynarodowych, problem autonomii jako formy pośredniej na drodze do secesji, wpływ procesów integracji i globalizacji na tworzenie i funkcjonowanie państw faktycznych oraz problem dezintegracji oraz upadku państw nieuznawanych w kontekście międzynarodowego bezpieczeństwa regionalnego i globalnego.

W konferencji wzięło udział 27 prelegentów z 18 ośrodków naukowych z Polski i zagranicy m.in.: Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (Rumunia), Università degli Studi dell’Insubria (Włochy), Atatürk Üniversitesi (Turcja), Sakarya Üniversitesi (Turcja), Università degli Studi ‘Magna Graecia’ di Catanzaro (Włochy), Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał Prorektor ds. Infrastruktury i Współpracy z Gospodarką Uniwersytetu Rzeszowskiego dr hab. Józef Cebulski, prof. UR. W imieniu organizatorów głos zabrała dr hab. Viktoriya

Serzhanova prof. UR, dziękując wszystkim zebrany za duże zainteresowanie tematyką wydarzenia. Przewodnicząca Komitetu Naukowego podkreśliła, iż zakres tematyczny konferencji jest niezwykle istotnym zagadnieniem nie tylko w sferze badań na gruncie nauk politycznych, lecz również w obszarze prawa konstytucyjnego oraz prawa międzynarodowego.

Konferencja podzielona została na trzy panele merytoryczne, każdy z nich zamykała dyskusja dotycząca poruszanych w niej tematów. Moderatorem pierwszej sesji była dr hab. Ewa Tuora-Schwierskott (Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej), drugi panel poprowadziła dr hab. Viktoriya Serzhanova, prof. UR, a trzecią część prof. nadzw. dr hab. Rafał Czachor (Uczelnia Jana Wyżykowskiego).

W ramach I sesji referaty wygłosili: Ass. Prof. PhD. Ioan Gânălean, Ass. Prof. PhD. Miruna Tudorașcu, Sen. Lect. PhD., Manole Decebal Bogdan, *Transnistria between Opportunity and Legality*, Assis. Prof. Dr. Mustafa Yasan, *The effort for the 'European Union Direct Trade Regulation' on the Turkish Republic of Northern Cyprus: Promises and Disappointments*, prof. dr Gabriella Mangione, *The Regional Autonomy Referendum in Lombardy and Veneto*, Assis. Prof. Dr. Salimya Ganiyeva, *The freedom of Movement of the Northern Cyprus Citizens to the Republic of Turkey*, MLL Luigi Mario Guzzo, *Vatican City – the Legal Aspects of the State*, prof. zw. dr hab. Marian Grzybowski *Macedonia – państwo nieuznawane z nazwy czy nie tylko?*, prof. nadzw. dr hab. Rafał Czachor, *Determinanty przetrwania państw pozbawionych powszechnego uznania: weryfikacja istniejących teorii*, dr hab. Artur Ławniczak, *Przetrwalnikowe formy państwowości*, dr hab. Viktoriya Serzhanova, prof. UR, *Reflections over the Legal and Constitutional Status of Transnistria*.

W trakcie II sesji panelowej referaty wygłosili: płk. rez. dr n med. Jan Wilk, *Warunki psychologiczne integrujące społeczności w państwa*, dr Edyta Krzysztofik, *Prawa pobytowe obywateli państw nieuznawanych w UE*, dr Andrzej Jackiewicz, dr Artur Olechno, *Secesja czy aneksja? Kryzys krymski w perspektywie de iure i de facto*, dr Krzysztof Fedorowicz, *Republika Górskiego Karabachu – atrybuty państwowości a realia polityczne*, dr Piotr Kapusta, dr Justyna Michalska, *Procedura uznania państwa przez RP*, dr Krystian Nowak, *Konstytucja Republiki Kosowa wobec problemu mniejszości narodowych*.

W ramach III sesji panelowej wygłosili referaty: dr Michał Zbigniew Dankowski, *Aspekty ustrojowo-prawne separatyzmu regionów Hiszpanii ze szcze-*

gólnym uwzględnieniem Katalonii, dr Jan Plis, *Status prawny Palestyny*, dr Andrzej Podgódek, *Ustrój państwowy Saharyjskiej Arabskiej Republiki Demokratycznej*, dr Bartosz Szczurowski, *Prezydentura w państwach nieuznawanych – modele oryginalne czy kopie rozwiązań „państw patronackich”?*, dr Rafał Soroczyński, *Problem skuteczności aktów nieuznawanych rządów w świetle orzecznictwa sądów krajowych i międzynarodowych*, mgr Stefania Kolarz, *Status prawny Prezydenta Republiki Artsakh w świetle konstytucji z 2017 roku*, mgr Sylwia Katarzyna Mazur, *Uznanie w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych*, mgr Kajetan Suchecki, *Law and Economic Problems in the Development of Tourism in Selected Non-Recognized Countries*.

Zgodnie z założeniami organizatorów konferencja zainicjowała dyskusję nad niezwykle istotną problematyką państw nieuznawanych w bardzo szeroko ujętym spektrum obszarów ich funkcjonowania, a także różnorodnym wymiarze zagadnień. Co więcej, stała się inspiracją dla nowych poszukiwań badawczych. Uczestnicy zgodnie uznali wydarzenie za bardzo udane, gdyż ich zdaniem konferencja spełniła swój cel – stała się bowiem dla biorących w niej udział forum wymiany poglądów, czego efektem będzie opracowanie monografii naukowej.

Anna Hadała
Uniwersytet Rzeszowski